

L I C A :

ŠOFER SEF PARKA
STARAC 1. RADNIK
SAOBRAĆAJAC 2. RADNIK
PROLAZNIK

I

(Daleko bruhanje kamiona koji se približava. Intenzitet zvuka pojačava se u odsecima između kojih je bruhanje prigušeno zbog okuka na drumu. Kada se kamion sasvim približi, začuje se škrpitanje čelika, škripa kočnica i ljutit glas šofera)

ŠOFER: Boga ti materinog, zar nasred drumu da me zezneš? Zar sto pedeset kilometara od prvog servisa? (Lupa po ti-mu) Dabome! (Korači i hukće) Sad mogu da se slikam! (Zapali cigaretu. Dobuje prstima po blatobranu) Još malo pa će veće... Bar da sam prazan... Dete im i zupčanicima!... Mehaničari!... (Smeje se) Tehnički pregled!... Oca svog

ŠOFER: Što bih se sada napio, majko moja... Ko kien bi se ocoljao. (Nasmeje se sa gorčinom) Žena sada misli: „Onaj moj je u Višegradu, pevaljka mu na kolenu, a on... cuga. Banči...“ (Nasmeje se ironično) Banči! (Počne nervozno da hoda tamo-amo) Dušu bi iscedili iz mašine. Već davno je nju trebalo na generalnu. A, ne... može još! Eto im sad, na! Lepo sam govorio šefu... A-ja! On samo hvata daktilografinje po čokovima, a moje na jedno uvo primi a na drugo pu-sli... Boli njega za to što ću ja celu noć da drezim ovdje, na pustom drumu... Plata ide — kamion stoji! Na zdravlje i na mestu voljno!... Namešću ležaj i navali narode!... Knjavanje do zore... (Bruhanje. Kola se zaustavljaju. Lupa vrata. Koraci po šijunku)

PROLAZNIK: Treba li vam pomoć? ŠOFER: Treba mi štranga da se obesim! PROLAZNIK: (Zbunjeno) Ali ja... ja za-ista želim da vam pomognem. ŠOFER: Znam, burazeru. Ti si jedini koji je večeras zaustavio kola. Ali, šta da radim s tvojom dobrom voljom? Dobra volja nije dizalica. Nego... teraj lepo kud si krenuo. Ko zna ko te čeka.

II

(Noć. Zrikavci. Povremeno za-zuje automobili. Šofer nervozno pretura po džepovima. Hukće. Gunda)

ŠOFER: Ni pikavca... U majčinu i ja i preduzeće koje celu noć i ceo dan nije u stanju da pošalje vozilo. Tako to kod nas ide. Boli nekog za tebe...

(Suštanje suve trave i pucketanje granja... Koraci)

ŠOFER: (Trgne se) Hej, ko je tamo? STARAC: Ja. ŠOFER: Sta hoćeš, stari? STARAC: Da sednem i da se ogrejem. ŠOFER: (Zamišljeno) Imaš li duvana? STARAC: Dugo nisi pušio. ŠOFER: Nisam. Što? STARAC: Tako. Nisi me pitao ni ko sam ni šta sam, nego odmah: daj duvan. Evo ti. ŠOFER: (Zapali i sa uživanjem ožbije dim) Hajde, onda, da te pitam: ko si? STARAC: Pitaš tek da pitaš. ŠOFER: Zato što me ne interesuje. Odr-ban si i ne možeš biti boezna ko.

ŠOFER: I tako iz dana u dan? STARAC: Da... Iz dana u dan. Kada vi-dim ljude, obilazim ih. ŠOFER: Što? STARAC: Teraju me. Kažu: smetam. Ka-žu: rade. ŠOFER: Da, ljudi rade... A od čega živiš? STARAC: (Izbegavajući odgovor) Jesi li poručio tvojima da dodu? ŠOFER: Po dvojici sam poručio. Još juče. STARAC: Možda nisu otišli... ŠOFER: Poznajem ljude, stari. Takvi odu. Daj još jednu cigaru. STARAC: Mora da si gladan kad toliko pušiš. ŠOFER: Bogami jesam! Od prošle noći ni-sam ništa okusio. STARAC: Doneću ti sutra. Noćas prespa-vaj ovako. (Pauza)

ŠOFER: Uvek se javim ženi, Sigurno je u brizi. STARAC: Imaš dece? ŠOFER: Imam sina. Tri godine mu je. Jak je kao medved. STARAC: A žena? ŠOFER: Sta: žena? STARAC: Pa, mislim, stalno si na putu... Sama je.

tomislav ketig

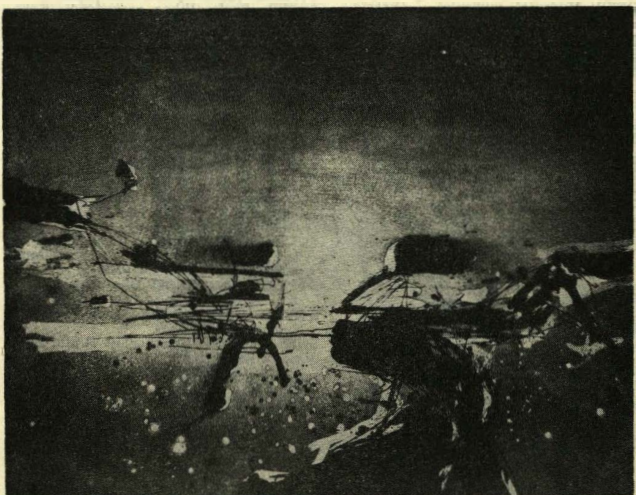
VOZAČEV NOKTURNO

RADIO DRAMA

10-74836999

W

pejaš VIII
ANDREJ JEMEC

su pregledali! (Pljune prezrivo) Mrcine! (Bruhanje kola na drumu) Stopiraču ga! (Trčanje) Hej! (Intenzivno bruhanje koje se postepeno gubi) Žuri se čovek. (Po-novo bruhanje s kojim se meša šoferovo „Hej!“ i „Stani!“) I ovaj se žuri. (Počuti pa se nasmeje) Sigurno ga čeka žena... Večeraće pa u krevet... (Prasne u smeh) Splete te nožama pa probal da nečeš! Odmah upali lampu, gleda te, opipava... Opet si vozio neku fuku, pa ne možeš... Gade... Pljus, filjas! (Bruhanje. Šofer potri ka drumu. Zatim se ljut i bespo-moćan matkalo i polako vrati) Pokazao je palcem da su mu puna kola i proši-šao... Mogao je da stane. Ja uvek stan-em. (Bruhanje motocikla. Koraci)

SAOBRAĆAJAC: Sta je, drug? Crkli zup-tanici?

ŠOFER: Aha! Otkud znaš? SAOBRAĆAJAC: Znam čim vidim. Da te prebacim u Podbrđe?

ŠOFER: (Pragao) Da me prebaciš?... E, jesi glava... A kola? Na božju vere-siju! A? Seljaci bi i boga razvukli. Znaš li koliko košta to na mom kamionu? Sto pedeset miliona! Trista takvih benvejaca kao ovaj tvoj! A ti... Da me povezeš...

SAOBRAĆAJAC: Uh, bre, kakav si! Samo što ne ujeđaš! Frčeš ko da ti je ovo mla-dunče a ne... (posprdnio) kamion!... U-ostalom, kad nečeš... Marim ja... Sam-o, mislio sam... ljudi smo...

ŠOFER: E, ako smo ljudi, onda sedi na taj tvoj... motor i javi mojima. Kaži: crko diferencijal, lipsao prednji trap, podpi-rem prikolicu. Neka pošalju drugi „om“ i ljude da pretovare ovo...

SAOBRAĆAJAC: Važi, drug. (Smeteno šu-ška papirom vadeći zamotuljak iz vin-djake) Evo... Žena ko žena... Misli: umreću od gladi, pa mi spakovala... (I dalje šuška papirom) Evo i ovo... Hla-gno je ovde noći a jelo zagreje. Evo i ci-garete...

ŠOFER: E, to neću... SAOBRAĆAJAC: Ma hajde! Ja ću samo jednu... Drži... Na... Hajde, ako mi-sliš da stignem tamo do ponoći!... I ne brini! Sutra dolazi pomoć!

ŠOFER: (Zbunjeno i ganuto) Hvala, drug-ar... (Čuje se šketanje motora) Hej! Slušaj! Tamo kod okuke pazi! Klizi, a put je nagnut.

SAOBRAĆAJAC: (Viče) Znam, drug! Po-znajem ovaj drum kao svoj džep.

(Motor se udaljava. Kada se nje-gov zvuk pretvori u daleko zvuja-nje, šofer se trgne i besno šutne kamen koji se zvonko otkotrlja)

PROLAZNIK: Imaš vatre? Da zapalim... ŠOFER: (Zevajući) Imam. Evo ti.

(Kratka pauza)

PROLAZNIK: Pretovarili? (Šofer ne odgovori)

Načekaćeš se. ŠOFER: A jedna noć ni ovamo ni onamo. PROLAZNIK: Jedna? ŠOFER: (Uzmemireno i prgavo) Nego koli-ko?... Sutra će da pretovare, a ja odoh pod perinu dok mi ne nadu drugu ma-šinu.

PROLAZNIK: A ako nemaju šta da pošalju?

ŠOFER: Oni da nemaju? Trideset kamiona imamo mi, brajko, i svi ovakvi.

PROLAZNIK: Ovakvi: sa crknutom maš-i-nom?

ŠOFER: Ma ne, brate, nego ovoliki. Sve same mrcine. Slonove da prevoziš.

PROLAZNIK: A ako su svi na putu? Ako moraš još jednu noć da odžonjaš?

ŠOFER: Slušaj, momak: ništa ja ne mo-ram! Ja mogu i sada da odem. Ali, ja sam čovek, razumeš?

PROLAZNIK: Ako hoćeš, možeš sa mnom... ŠOFER: Rekao sam „mogu“. Nisam rekao „hoću“.

PROLAZNIK: Dobro, dobro... (Začuti) Je li, jesu li kod vas svi ovakvi?

ŠOFER: Kakvi? PROLAZNIK: Takvi da više vole mašinu nego sebe.

ŠOFER: (Grubo) Ja volim šta volim. PROLAZNIK: Tvoja stvar. Tja... A gde ti je preduzeće?

ŠOFER: U Podbrđu.

PROLAZNIK: Sto pedeset kilometara. (Pa-za) Lepo, bogami... Javiću im sutra Uz put mi je pa... (Otvora vrata kola) Srećno, brata!

(Zvuk motora, pa tišina) (Nekoliko akorda iz Harlem no-cturna. Tiha melodija nastavlja se kao diskretna pratnja sedećeg tek-sta)

ŠOFER: (Malo kasnije) E, vala, dosta sam čučao kraj vatre... Prišljambé ti se ko-jeakvi jebivetri i tupe li tupe... Na kraju će mi sasvim rasterati san... Po-činje da duva... Br... E, fajront. (Ze-vne) Vreme je da se spava...

(Koraci. Vrata kabine koja se ot-vore za zalupe. Naglo pojačana trubačka deonica)

STARAC: Ja sam svirač. ŠOFER: Onda odavno nisi svirao.

STARAC: Što? ŠOFER: A gde su ti pantalone? STARAC: (Zbunjeno) Pa... tu...

ŠOFER: To nisu pantalone. To su gaće. STARAC: Kakve su, takve su.

ŠOFER: Otkuda ti ovde, na drumu? STARAC: Drum je svačiji.

ŠOFER: Skitnica si? STARAC: Rekao sam da sam svirač.

ŠOFER: Odsviraj mi onuda nešto. Ionako ćamim ovde bez veze.

STARAC: Nemam violinu. ŠOFER: Prodao si je?

(Pauza)

ŠOFER: Ovu granje gori kao barut. Je li topla, a?

STARAC: Starcima nikada nije topla. ŠOFER: Onda stani bliže, sam čuvaj de-koraciju!

STARAC: More isto mi se vata! ŠOFER: Ti si lud.

STARAC: Nisam. Samo sam postao... za-boravan.

ŠOFER: Blago tebi. STARAC: (Posle dužeg ćutanja) A ti?

ŠOFER: Sta ja?

STARAC: Zanoćio si, a? Umorio si se?

ŠOFER: Crkli su mi zupčanici. STARAC: Sta ti je crklo?

ŠOFER: (Viče) Zup-ča-ni-ci! STARAC: A-ha! Da... sve crkava... Me-ni je juče crko pas. Dobar pas. Pametan.

ŠOFER: (Izlapela budalo... Pazi, bogati, već pola deset!)

STARAC: Prenoćiš ovde? ŠOFER: Da.

STARAC: A jesi li oženjen? ŠOFER: (Ljutito) Jesam! Pa šta?

STARAC: Mne... ništa. (Začuti) A što si tako prgav?

ŠOFER: Gnjavisi. STARAC: Svi starci gnjave. Sta drugo da rade?

ŠOFER: Da se nose u božju mater! Hej... kuda ćeš? STARAC: Idem. Dosadan sam ti.

ŠOFER: Stani! Ne budi bezobrazan...

STARAC: Star sam ja, sine. Istinu govo-rim. Nisam zao.

ŠOFER: (Posle kraće pauze. Nesigurno) Sve šouerske žene su same.

STARAC: Moja je pobegla s drugim. ŠOFER: Radmila je dobra.

STARAC: I dobre beže.

ŠOFER: Slušaj, stari! Ja, kada sam prvi put pošao na vožnju, ja sam moju Rad-milu klackao celu noć. A ujutru, dok mi je kuvala kafu, prišao sam joj i rekao:

Rado, dešice se da dođem umoran ka-pas. Ali, ja ne vijam kurve. Ja celu noć vozim, u oči mi bljeskaju farovi. Zivoti-nje su vozači, oni što ganjaju limuzine. Ne abljenduju. A ti... Kad ideš ulicom,

gledaj pred sebe. Piljiće u tebe mangu-pl, dobacivace ti. Ali, to su sve same vucibatine, znaš? Pikavci su to, Rado, ti što po ulicama zjale prodaju. Ja sam pravi čovek za tebe — rekao sam joj.

STARAC: I ja sam tako, sine. Svaku noć sam svirao i bio sam pravi čovek za svoju ženu. (Uzdahne) Pravi čovek...

Pravi čovek obično ne stigne da uradi ono što je najvažnije. On zaraduje, cup-ka sina kao ti i luta drumovima... A žena nije drvo, sine. I zato kada pravi ni-ju, dobar je i bilo kakav.

ŠOFER: (Nervozno) Daj mi još jednu ci-garu. (Tihno) Obećao sam joj televizor. Onda joj neće biti dosadno.

STARAC: Žena ima dušu i ima telo. Taj, kako kažeš, televizor, to joj je za dušu. A za telo?

ŠOFER: Ne smućuj me, čuješ li? Sta ti uopšte hoćeš?

STARAC: Da ti prekratim vreme.

ŠOFER: Vi, stari, uvek nešto pametujete. Tako je i moj motor. Jedino što mi je pametno rekao i što sam utvrdio u tin-turu je da te treba da znam kada da u-darim i kada da odem. A sve ostalo mo-gu da okaćim mačku o rep! (Zevne) Spa-va mi se.

STARAC: Ipak sam se ogrejavao. Dobro je kraj vatre.

ŠOFER: A ti se grej i dalje. Ja odoh da spa-vam... Laku noć!

STARAC: Idem i ja... E, pa, hvala ti na gostoprinstvu. Sutra ću ti doneti da je-deš.

ŠOFER: (Okrenuvši se u hodu) Čuj, stari! Da ti dam novac, pa da mi kupiš...

STARAC: Doneću ti. ŠOFER: Bolje mi kupi. Tako je sigurnije. Kupi mi i cigare. Cetiri pakle. (Šušketan-je novčanica) Evo, uzmi.

STARAC: A ako tvoji noćas dodu?

ŠOFER: Onda nek ti je na zdravlje i jelo i duvan. Laku noć. (Koraci koji se uda-ljavaju)

STARAC: (Sačekavši da šofer odmakne) Laku noć, lomatalo drumsko...

(Kada se starac udalji, neko vreme je tišina, a onda zaškrpi vrata od kabine kamiona i šofer iskoči na zemlju)

ŠOFER: Gladan sam kao skot. Neće san na oči. I još mi je ovaj storkelja napu- ni glavu... A i ja sam budala kad slu- sam svakog! (Nasmeje se) Radmila! (De- re se) Blesav si, stari, znaš? Bie — sav!

(Uvnuče se naglo u kabinu i za- lupi vratima. Tišina. Muzika)

III

(Muzika. Zatim: mlaskanje i žvakanje. Šofer je ispljunuo kos- ku, hrcnuo, pljunuo i cokuo je- zikom)

ŠOFER: (Nežno, skoro familijarno) Je li, matori, šta to hući?

STARAC: Voda. Pada niz litiću.

ŠOFER: Prolazio sam ovuda toliko puta i nikada je nisam video.

STARAC: He... Put tera svoje a voda svoje.

ŠOFER: Mudruješ, mudruješ... (Nasmeje se) E, baš si pravi storkelja!... A je li daleko?

STARAC: Odmah iza brda.

ŠOFER: Kada se nactaju oni moji klip- ni, otići ću da vidim (Protegne se, zevne)

Velika je zemlja, stari, a...? Mnogo to- ga ima oko drumova. I nalevo i nadesno.

... Na! Zapali...

STARAC: Treba da pritegneš cirađu. Biće vetra.

ŠOFER: Otkud znaš?

STARAC: Onaj oblačak iznad planine...

ŠOFER: Vidim. Pa šta?

STARAC: E, pa, biće oluje.

ŠOFER: Navalja kamenje, a?

STARAC: Bujića? Navalja, dabome.

(Pauza)

ŠOFER: Stari!

STARAC: (Prene se iz dremeža) A?

ŠOFER: To, kada te žena ostavila... To je bilo davno?

STARAC: Iha!

ŠOFER: I posle...

STARAC: Šta posle?

ŠOFER: Nisi s drugima... katkad... kad naleti, mislim...

STARAC: Zena nije ptica.

ŠOFER: (Uzdahne) A moj otac je i bede- viju voleo da plesne po sapina, kad ude u štalu, bog da mu dušu prosti.

STARAC: (Obradovano) Veruješ u boga?

ŠOFER: (Začuden) Ja? (Prsne u smeh, pa naglo začuti a onda nastavi nesigurno)

Ma ja to onako... kao uzrečicu... za svaki slučaj...

STARAC: (Podrugljivo) Takvi ste vi mla- di. Čak ste i poštteni za svaki slučaj.

ŠOFER: A ti bi klisnuo da si na mom me- stu, je li?

STARAC: Ja sam oduvek bio samo svirač.

Violina nije kamion. Ponesi je i kvit.

ŠOFER: Ali bi bilo dobro da je kamion vi- olina, a? Šta misliš? Bilo bi zanimljivo.

... Auspuha mi, stari, počinjem da bi- vam veseo. Da ti odsviram nešto na zad- njoj gumi?

STARAC: Muti se nebo. Do večeri biće svašta.

ŠOFER: Ako, stari! Mogu i vancage da pa- daju!... Čudim se kako kamion sam mo- gao da budem toliko krmeljiv pa da dve noći piškam firmajz... Prži ova zvezda, a?

STARAC: Rekao sam: muti se. Biće oluje.

ŠOFER: Ti stalno: biće oluje. Pa šta? Šta ako bude oluje? Svi ste vi stari kukav- ci! Oluja! Vrlo važno! Drmne grom tri- četiri puta, pljusne i... gotovo.

STARAC: Nije gotovo. Onda tek počinje

ŠOFER: Šta onda počinje?

STARAC: Nije gotovo. Onda tek počinje.

ŠOFER: Kamenje se ukloni.

STARAC: A bujića? Ne.

ŠOFER: Proteče i ona, stari.

STARAC: Kola i konje nosi po površini.

ŠOFER: Ma nemoj!

STARAC: Vodenički kamen prošle godi- ne... Niz onu strminu.

ŠOFER: Prelježe drum?

STARAC: Ispusti su mali. Sve nosi preko drumu.

(Pauza)

ŠOFER: Znaš, stari, da mi ova kljusina ni- je natovarena, sišao bih u to tvoje šu- gavo selo. U takvim selima uvek ima birtija i neudatih učiteljica...

STARAC: Ovde nema.

ŠOFER: Šta nema, birtije?

STARAC: Ni birtije, ni učiteljica.

ŠOFER: Pa kakvo je onda to selo? (Zami- sti se) Hej! Imate li makar popa?

STARAC: Popa? Ne. Hođa naiđe s vre- mena na vreme.

ŠOFER: A ti? Ti si Srbin. Gde se ti moliš?

STARAC: Uz put. Za sebe za ptice... (Bla- go ironično) za šofere...

ŠOFER: Znači: nema birtije, nema učite- ljica, nema popa. To nije selo. To je stranje.

STARAC: Prosti si.

ŠOFER: Može mi se. Ja ni od koga ne za- visim. Mogu da radim šta hoću.

STARAC: Ne možeš sve.

ŠOFER: Mogu! Ti... ti ne možeš. Ti bite- šenuješ. izvolte, sluga pokoran... Ne-

ma „sluga pokoran“ — nema hiljadarke u žici! A ja... a me neko zeza, ja od- mah švajncem po labrni!... I tako zna- ti... nema ništa. A žene? Za žene ko- ljete, je li?

STARAC: To oni. Mene ne petljaj u to.

ŠOFER: Pa da! Ti nisi seljak. Ti si gos- podin sa prozorom na stražnjici. (Zevne)

Izvaliću se malo pod ono drvo. Ionako samo mlatio praznu slamu.

(Tišina. Diskretni zvučni morze koji se polako pojačava, pa pono- vo gubi)

IV

STARAC: Ehej! Diži se! Čuješ...

ŠOFER: (Sanjivo) Ne dosadju... Ko zun- zara si... Zujliš, zujliš i ne daš čoveku mira.

STARAC: Udarice te suncanica.

ŠOFER: Ufi... Nema ih, a?

STARAC: Nema.

ŠOFER: Ni oluje nema?

STARAC: (Spokojno) Oluje će biti.

ŠOFER: Bre, ala sam se ja ukotvio! Nasu- kao sam se baš tu gde je i davo rekao laku noć. (Tepli se. Zeva) Je li osta- lo štogod u toj tvojoj torbi?

STARAC: (Zalosno) Sve smo pojeli.

ŠOFER: Sve? (Vikne razbuzano) Kako sve? Pa ja sam jutros samo mezu! To si ti... Džbome! Nadula ti se trbušna pa jedva brekneš...

STARAC: Nije, majke mi! Imam astmu pa se zato zaduavam...

ŠOFER: (Više) Lažeš! Jee si! Sve si pojio!

Alav si kao vepar! A naveče će da pa- seš je li?

STARAC: Ja danima ne jedem. Zato sam i zdrav.

ŠOFER: Pa si se brže bolje pobrinuo i za moje zdravlje, je li? E, što mrim! Kad neko ne može ni toliko da se obuzda da ostavi parče leba. Ti... tebe bi u ratu prvi dan ukokali sopstveni...

STARAC: (Nadvikuje se) Hteo bi da tri dana jedeš za hiljadarku, a? Dva pečena pileta i hleb sam doneo! Šta bi još?

ŠOFER: (Još glasnije) Bilo šta! Gladan sam! Razumeš?

STARAC: (Skršeno) Da odem preko do šume? Ima gljiva.

ŠOFER: (Ironično) Ma nemoj! Ti pile sma- zao, a meni — gljive! Evo ti ga na! Idi bolje u to tvoje usrano selo i donesi ne- što čestito...

STARAC: (Tiho) Ne smem. I jutros su me sumnjivo gledali. (Zbunjeno) Ja... znaš... ja već pet godina nemam para...

ŠOFER: Pa od čega onda živíš, do davalu?

STARAC: Ima tamo jedan Ibrahim. Kod njega noćim a danju skitam. Hranim me, duvanim me... Dan mu penziju, treba mu novaca za dečje prnje pa mu se is- plati.

ŠOFER: (Razmišlja) Je li, stari... Da ti malo pripaziš na kamion, a ja da odem dole u selo... a? Hoćeš li?

STARAC: (Tvrđoglavo) Neću.

ŠOFER: Hajde, stari, ne budi tvrdoglav.

Pojeo si mi ručak. Dobro: pojao — po- jao. Ali, sad me bar pusti. Doneću ti tebi, sunca mi!

STARAC: Nisam ja ništa pojao. I neću da ostanem. Što da ja čuvam tvoj kamion?

Ja sam slobodan čovek!

ŠOFER: (Podrugljivo) Slobodan čovek ko- me neki Ibrahim meri zalogaje i deli duvan!

STARAC: (Ljutito) Dobro on meri! Zna on šta mu ja značim! Kada bi ti onima svo- jima značio samo upola toliko, koliko ja značim Ibrahimu, ti bi sada bio kod ze- ne u krevetu, a ne pod krivom bukvom!

ŠOFER: (Popustljivo) Da su mogli, došli bi. Ljudi smo, majku mu.

STARAC: (Očinski) Možda si se nekome zamerio?

ŠOFER: Možda. Čovek nekada mora i da se zameri.

STARAC: (Poučno) Eto vidiš! Zato i ne do- laze.

ŠOFER: (Nesigurno) Opet ti nešto mutiš, stari! Navrećeš li navrećeš vodu na neku svoju vodenicu... A ja ti kažem: ostavi se čorava posla!

STARAC: Sada si ti zao!

ŠOFER: (Preneraženo) Ja?

STARAC: Dabome. Uzeo si me na zub, jer nemaš koga drugog. A ja ti kažem: os- taviću te, pa žderi sebe samog! (Besno) Pa crkni!

ŠOFER: (Razdraženo) To si ti i hoćeš! Da! Krivo ti je što još mogu, a ti ne možeš.

Ha ha ha! (Zaceni se od smeha) Što bih ti sada doveo neku drocu, baš bi voleo da vidim šta bi radio! (Pljeska se ruka- ma po kolenima) Ni ućkur ne bi umeo da razvežeš! Džabe si pojao piletinu, znaš?

STARAC: Bar se ne bojim kao ti! (Više)

Ja imam svog Ibrahima, a ti nemaš ni- koga — Šipak će doći! Niko neće doći!

Ostaješ ti i moli boga da ti i dalje pra- vim društvo! Čuješ li?

ŠOFER: (Zapanjeno) Idi! Gubi se kad ho- ćeš! Ne bojim se ja ničega! Ni te klave bujice kojom mi stalno pretiš! Već dva dana pljučkaš otrov kroz te tvoje škro- bine! Dojadio si mi! Te neće doći po- moć, te žena ti je sama, te voda nosi ko- le i konje, te... Džavo da nosi i tebe i tvoje trabunjanje! Hajde! Gde je ta tvo- ja oluja? Gde?

STARAC: (Osmehujući se nadmoćno) Doći će.

ŠOFER: Kada? Kada će doći? (Prezirivo) Prorok! (Posprdnio) Drveni filozof!

STARAC: Oluja ide po nebeskom satu, a on je drukčiji od našeg.

(Pauza)

ŠOFER: (Splasnuto) E, baš si čaknut!

(Smeje se pomirljivo) Hajde, zapali!

STARAC: (Pripaljujući cigaretu) Slušaj... kaž mi sada... onako mirno, znaš...

Zašto si se malčas derao na mene?

ŠOFER: Izgledao si mi opasan. A ja kad oseim da neko podvaljuje, ja odmah re- zem.

STARAC: Eh, što si čudan! I da sam opa- san... šta bih imao od toga da tebi pod- mečem? Pa ti si samo običan šofer koga su ostavili da džonja na drumu!

ŠOFER: A što ti mene bagateliješ, je li, stari?

STARAC: Ne bagatelieš. nego kažem. Da si neka budža, pa hajde de... A ne: šo- fera i buva ima koliko hoćeš!

ŠOFER: A ti? Ti si neko, je li? I ti i taj tvoj Ibrahim, obojica ste jaka firma! Ja bar imam ženu...

STARAC: Imao si...

ŠOFER: Još je imam! I sina! I televizor ču kupiti! Za dve godine brat skucka milionče i tup! Automehaničarski servis!

Fleka — pet stotki! Pranje kola — hilja-

Kafu mi draga ispeci baš kao da je draga dušo za tebe...

STARAC: Dobra je Sfetova rakija, a?

ŠOFER: Dobra. Šutne kamen koji zabobo- nija, kotrljaajući se! A što se greješ na mojoj vatri, je li bre?

STARAC: (Oprezno) Šta ti je? Ti kao da me ne poznaješ...?

ŠOFER: Poznajem? A kada smo se mi t- c upoznali, a? Mislili, zato što te trpim već tri dana, da te poznajem? (Pomirljivo)

Hajde, sedi... Ti si Deda Mraz koji Ibra- himu svakog meseca pravi Novu go- dinu, a ja... ja sam, znaš, malo prgav.

(Začuti) Takva mi je narav. Spakovao mi je Sfet... jaretinu. (Petlja po torbi)

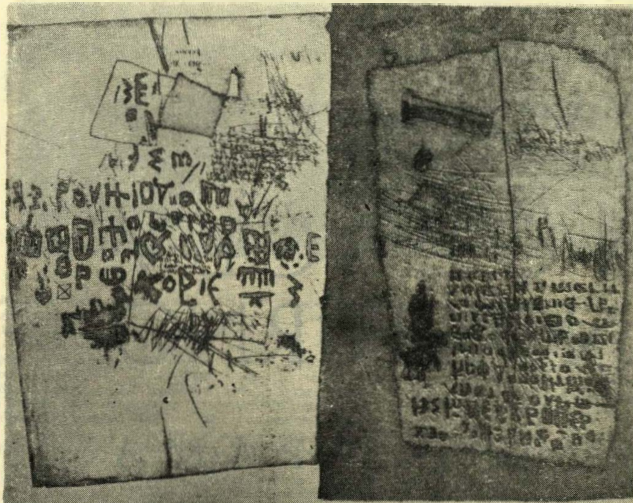
Ne mogu da je nadem. Na, pa ti izvadi. Ima i leba...

STARAC: (Bojažljivo i gladno) Jesi li jee?

ŠOFER: Aha... (Otpiljune) Nosim tu smrd- livu jaretinu kilometrima kao trofej. E, moj stari, u pravu si ti. Ja sam samo jedan običan šofer.

STARAC: Što si se tako odjednom sru- žio?

ŠOFER: Što sam? (Uzdahne) Zato što već tri dana živim kao pas... Lako je tebi. Ti tako živš godinama. A ja... Da me vidi moja Radmila, zaplakala bi. Oči bi

JANEZ BERNIK

zapis 209, 1982.

darka! A ti... ti ćeš dok ne odapneš je- sti Ibrahimovu čorbu!

STARAC: Isti smo mi, momče, isti. Samo su jasle iz kojih ti zobješ veče.

ŠOFER: Nije istina! Ja sam svoj gazda!

Radim šta hoću!

STARAC: Što onda ne odeš? Što si se pri- lepio za taj kamion?

ŠOFER: Zato što on nije ničiji! Razumeš?

On je... Previše si ti star da to shva- tiš... Bolje me pusti da sidem u selo.

STARAC: Idi... Ko te drži?

ŠOFER: Ostaješ ovde dok se ne vratim?

STARAC: Ličim li ti ja na nekog koga se ljudi plaše?

ŠOFER: Ličiš!... na davalu mi ličiš! Sa- mo ti nogovi fale!

STARAC: Buncuša...

ŠOFER: Ne buncam! Znam šta govorim!

STARAC: A ja ti opet kažem da si lud.

Ja baš ništa neću. Nabasao sam slučajno na tebe.

ŠOFER: Zašto me onda celo vreme truješ?

STARAC: Ja te ne trujem. Ja samo govo- rim ono što ti misliš.

ŠOFER: Nije istina! Oni moji u preduzeću, to su, drugari, to su momci!

STARAC: Dobro, dobro... Idi u selo i iz- duvaj se. Samo... ne diraj žene. Ubiće te.

ŠOFER: Čuvaćeš kamion?

STARAC: Ostaću.

ŠOFER: Kurla je u kabini. Ako neko po- kuša...

STARAC: Idi.

ŠOFER: Idem. (Nasmeje se) Poješću čita- vu ovcu!

STARAC: (Znalčki, hladno) Rakije ima u trećoj kući od kraja.

ŠOFER: (Načini par koraka pa zastane) Ti ih gleda, poznaješ ljude, matori? Ci- taš ih?

STARAC: Citam. Samo su slova već iz- bleđela, pa poneki put i omašim.

ŠOFER: (Obradovano) Eto vidiš...

STARAC: Kod tebe nisam.

ŠOFER: (Hukne) Sotono! (Ode)

(Koraci pa tišina) (Metronom)

V

(Muzika. Veče. Starac kraj vatre gunda)

STARAC: Ti balavci! Kada im pružiš je- dan prst — hoće celu ruku! Otkad se već smrklo! Da nije dobio takiju u re- brenju... Vraga! Lote... Sfet mu je si- gurno izneo celo bure...

ŠOFER: (Dokazi i dere se)

izgrebala onima u preduzeću! „Kurvini sinovi!“, viknula bi. „Zar se tako drugi- ostavlja? Na drumu — kao makar?“

STARAC: Pa što nije otišla? Tri dana ni tebe ni vesti, a ona ništa.

ŠOFER: Otkud znaš da nije...

STARAC: Da je bila, došli bi oni, ne bri- ni... Zena ume drukčije da podvikne nego mi... A i ja sam bio takav. Vero- vao sam u ženu, u drugove, u sve tako koješta... Nema drugova, sine, a sve su žene... eh (otpiljune). Čovek je jed- na prokleta budala. Kao brčak vuče kući sve što stigne... (Gagljivo) A za koga? Za jednu tromu bubašvabu koja samo mili po sobi i gunda, gunda i mili...

ŠOFER: Znaš... Možda Radmila... Tri dana je ovde mnogo... a tamo... u gra- du to nije bogzna šta... Tamo to začas prode.

STARAC: (Zamišljeno) Kada sam se u zo- ru vraćao kući... lice mi je bilo crno kao zemlja... a ona... „Lako je tebi“, govorila je. „Ti se tamo po celu noć za- bavljáš, a ja ovde ležim sama.“ (Gorko)

Tebi suze teku na žice a ona — leži sa- ma! Tebe pianice vuku za kaput, psuju ti majku cigansku što nećeš još da ostan- eš, a ona — leži sama! Ti si ormaran, gladan, ne vidiš više ni instrument, a ona — leži sama!... Televizor si rekao?

Kupi, brate, sve kupi... Pa onda opet kreni na drum... Šta si sebi kupio, za ovu tvoju kuću? A? Šta imaš u kabini? (Podsmehljivo) Kurlbu!

ŠOFER: Sina, imam, stari. Sina, čuješ li? Znaš li ti šta je to sin?

STARAC: Jedan trut više...

ŠOFER: Lažeš, stari! Nije to tako! Sin, to je... to sam ja! Razumeš? Od sebe sam ga napravio...

STARAC: To svako može...

ŠOFER: Ne može takvog! Sve u ulici bijel Kurjak!

STARAC: A znaš šta će biti kad poraste?

ŠOFER: Kako: šta? Čovek, naravno!

STARAC: Da... čovek. Na žalost. Zabora- viće oca... ostavljaće drugare na dru- mu... varaća ga žena...

ŠOFER: (Više) Neće!

STARAC: Pa sam si rekao da će biti čo- vek...

ŠOFER: Ali, ne takav čovek! Biće čovek na svom mestu!

STARAC: A ko od nas dvojice nije čovek na svom mestu? Ja? Ti? Šta je to „čo- vek na svom mestu“?

(Pauza. Najzad se šofer pokunji)

ŠOFER: Govno. (Začuti, a zatim uslišeno veselo) Pa, kanda su me stvarno otpisali, stari, a? Neke. (Više) Neke, barabe, ot- pisaću i ja vas kad se vratim!

STARAC: Ne vići! Ne čuju te.
 SOFER: Da, u pravu si. Derem se kao bu-
 da. A oni tamo... dremuckaju, gledaju
 televiziju... svlače žene... (Udara se
 šakama po slepoočnicama) Kretencino!
 samo si ti u stanju da već četvrtu noć
 čuvaš ovu mrcinu!... Kamion čuvao, ka-
 ženi... Kako ti to je glava uštelovana
 da ti je važniji kamion od žene. (Naplo,
 odlučno) Stari, idem!

STARAC: Kuda opeš?
 SOFER: Bilo kamo. Dosta mi je.
 STARAC: Čega? Čekanja?
 SOFER: Svega, stari! Svega mi je dosta!
 ... Ako njima nije stalo do ovih maši-
 na, meni je, vala, još manje...

STARAC: Bojiš se zbog žene?
 SOFER: Ne bojim se. Ona je venčana sa
 mnom, a ne sa mojim preduzećem!
 STARAC: Možda će doći tvoji drugari...
 SOFER: Doći? ... Da... Stari, znaš šta?
 Kada dođu... kada dođu reći im... re-
 či... da su oni drugi i po ti ljudi na
 svom mestu i da će im zato pre ili kas-
 nije žene nabiti rogove i deca ih osta-
 viti! Reci im da su me uzalud ostavili
 na ovom gluvom drumu, da su uzalud
 čuvali svoje žene i svoju decu, znaš! Ka-
 ži im da čovek ništa nema i da su žene
 i deca tekado svoji ljudi koji opet uza-
 lud čuvaju muža i oca i... i da je sve to
 proleđa zavrzanja koji nema ni kra-
 ja ni konca, kaži im da je njihov dru-
 gar tri dana i tri noći mislio i samo to
 smislio i da... (Uzdahne) Ali, ti to nećeš
 zapamtiti! Ti si suviše star... Bolje da
 ostanem.

STARAC: Što? Idi. Zapamtiću.
 SOFER: Ti?... Dobro. Samo sve to se,
 uostalom, može reći i kraće. Može se
 reći: drugi... vi ste budale.

STARAC: Eto! Na kraju si ipak izgubio
 živce. Znači ja treba da budem tolika
 budala da drugima kažem da su budale.

Star im ti to ne kažeš?
 SOFER: Zato jer odlazim.
 STARAC: Malopre si se kolebao...
 SOFER: (Razdražljivo) Da, malopre sam se
 kolebao! Pa šta onda? Bio sam besan i
 zato sam.

STARAC: Znaš šta si ti?
 SOFER: Šta?
 STARAC: Snaša.
 SOFER: Ja? Zašto?

STARAC: Zato što čas bi, a čas ne bi.
 SOFER: Je li? A znaš šta si ti?
 STARAC: Ja sam starac kome je svejedno.

SOFER: Ma nemoj! Svejedno? Tri noći me
 grizeš zato što ti je — svejedno? Zenzuli
 te svi — žena, ljudi, život, a tebi — sve-
 jedno! Nije tebi svejedno! I ti sediš na
 nekoj žeravici... Zašto bi inače lunjao
 kojekuda? A? Ta... Ti si duša koja luđa...

Ti si nešto gadno zgrešio, pa zato ne ma-
 žeš da se skrašiš! Zato i šepkaš po me
 ni... Hoćeš da nadeš nešto gadno... ne-
 štio gadnije od onoga što si sam učinio...
 (Unese mu se u lice. Zadihano) Govori!
 Šta si zgrešio? Šta? Govori, inače ću ti
 istresti iz tih vašljivih gaća! Govori!

STARAC: (Otišao) Pusti me... Šta ti
 je? Ti si lud... Ništa nisam zgrešio! Svi-
 rao sam... Živeo sam... Ništa drugo
 nisam uradio.

SOFER: Jesi! Nešto si uradio! Govori!
 Govori jer ću te...
 STARAC: (Izmenoglo) Dobro... Reći ću...
 Pusti...

SOFER: Pevaj!
 STARAC: Ja sam lopov.
 SOFER: Tako dakle! A ja mu poverim da
 čuva kamion! Stražar i po. Šta si mi
 ukrao, a?

STARAC: Vatra.
 SOFER: Štaa?
 STARAC: Vatra.
 SOFER: Ti ili si blesav ili si lukav kao
 zmija. Kako se može ukrasti vatra?

STARAC: Rećima.
 SOFER: Mudruješ, davo da te nosi! (Sum-
 njljivo) More, nešto si ti smislio čim si
 toliko navalo da me zbuliš... Znaš šta?
 Najbolje ti pokupi prnje i tornjaj se
 svom Ibrahimu. Razlaz društvu!

STARAC: Kako hoćeš... a... kamion?
 SOFER: Šta kamion?
 STARAC: Pa maločas si rekao da ideš...

SOFER: Ja kad mi se kreće, onda ću i da
 krenem. A ti gledaj svoja posla!
 STARAC: Zar ćeš ostaviti ženu još jednu
 noć samu...

SOFER: Stari... poslednji put ti kažem:
 moja žena je poštena! Utvori to u gla-
 vu! Nisam je a oženio tako... sa uli-
 ce! Njen otac je majstor...

STARAC: Ho ho ho! Ha ha ha!
 SOFER: Što se smeješ, a?... Meni se sme-
 ješ, je li? Rekao sam da se gubiš! I ne
 izlazi mi više na oči! Čuješ?

STARAC: Dobro... (Uzdahne) E, pa...
 Zbogom.

(Koraci koji se udaljavaju)
 Sofer: (Kada je starac već odmakao)
 Džukela!

(Tišina. Sum daleke vode koja
 pada niz kamenje)

VI

(Suton. Sofer šljapka po zaosta-
 lim barama. Muzika)

SOFER: Ni besnog psa... (Nasmeje se)
 Lagao je onaj matorli lisac. (Posprdnio) O
 lujaj... Bujica!... Vodenički kameni!
 Nasulo malo šljunka na put i gotovo...
 Kaže: vodopad! A ispaao običan izvor.
 Curi iz stene miaz kao ručka... Vodopad!
 (Zapali cigaretu. Šeta) Peta noć kao
 drežim ovde kao idiot... Peta noć...

Gospode, mogao sam pet noći... šta sam
 mogao pet noći?... Počinjem pričam
 kogašta... Mogli su... Podbrde... Ne-
 čoveka, svaki kamen znam... Zar mogu
 tako, majku mu... Ja da sam na sa-
 mrti, ustao bi, mame mi... Pet noći dru-
 gari sviraju u krevetu, pet noći ženu bo-
 li ona stvar što je sama... pet noći sto
 pedeset miliona i jedan čovek leže na
 ivici drumu... Da sam došljak... da me
 niko ne zna, pa hajde... Ne razumem.
 (Zakašlje se) Lepo. Navukao sam i kija-
 vnu. Dobro nisan šugu dobio čestiti str-
 aždju od čekanja. (Zastane) Nečas će si-
 gurno doći sa buldožerima oni iz sekcije
 ... mogu da me povuku pri povratku...
 Neće... za ovo malo šljunka nikad ne
 dolaze. Ništa. (Čepka po džepovima) Još
 samo jedna. Sve sam popužio... Ostavi-
 ću je za kasnije... (Nervozno) Vraga ću
 je ostaviti! Popušiću je sad! Polako, dim
 po dim... Nije trebalo da oteram tog
 starčulju... Bekostan starac, a kao
 svaki... Zabladio je... Uvek ovde u b-
 dima zabladio posle kiše... Na kraju ću
 crči... od zime... ili od gladi, svejedno.
 ... Još sinoć sam ogledao onu prokletu
 jaretinu... (Uplašeno) Nešto je sušnolo...
 ... Ništa... To ona voda... (Nasmeje
 se) Onaj matorli keša zbrisao je ko zec...
 Misli: crči ću od straha... E, ne punim
 ja gaće od svake šube...

Da sam ovo znao ne bi seo za volan
 ni za šta na svetu... Mali je još spavao...
 ... Radmila kao i uvek: obrisala je ru-
 ke o kecelju, zagrlila me, poljubila...
 Uvek me tako ispruća... Pronašla žen-
 ska kako da mi ogadi vožnju... Posle se
 truckam na sedištu, a mislim na nju...
 Čudo da već nisan na nekoga naleteo...

... Već satima niko nije prošao... Ovo
 je najpustiji drum na svetu... Kad se
 pojave farovi, nekako mi je lakše, a ova-
 ko... Da mi je još jedna cigara... (Br-
 ranje motora) Eno! Idu nekola kola...
 (Trči da ih stopira) Hej! Stani!... Ciga-
 ru... cigaru mi daj pa se tornjaj kud si
 krenuo... Ne daš, je li? Niko ništa ne
 da! Niko šoferu neće ništa da da...

... A zašto i da da?... Zašto da ti iko
 nešto da, je li, budalo... Šta bi hteo?
 Spomenik da ti podignu? Medalju da do-
 biješ za ovo čekanje?

... Smestili su mi kao nikome mome...
 Rudiš se zato što je nekome mome mrak
 na oči... Posle te lažu... vole te... tu-
 ku... Oče, sunce ti nebesko, ti si kriv...
 ... Šta da ja sada radim ovde? A? Haj-
 de! Kaži! Što me sad ne izvadiš iz ovog
 sosa, kad si bio tako pametan pa me na-
 pravio? Davola si ti ikada nešto znao!

Rio si brljivi bik i ništa više! Šta sada
 treba da bude? Da me spasavaju neka-
 kvi drugari, da nekakva Radmila misli
 na mene? Zašto, koga davola da iko mi-
 sli na mene? Šta sam ja njima? Šta? Ti!
 Ti si taj koji treba da me izvadi iz ove
 pomrčine... Ali, ti si lepo sklopio oči,
 sahranili su te o državnom trošku, a tvoj
 sin? Koga ja imam na ovom svetu? Ko-
 me da kažem: spasi me?... Ljudi, kako
 je sve to udešeno! To je tako zamešeno
 da ti se smuča...

... I šta kada dođu? Reći će: oprosti,
 drugar, nismo stigli ranije... Pa šta? Pa
 šta onda? Vrlo važno što niste stigli! Za-
 što ste i sada došli? Zar zato da se vr-
 tim pa da pričam sinu kako na svetu
 postoje takvi drugi koji čoveka pet
 dana ostave kao crkotinu? Ili da mu ka-
 žem: sine, svet je pun drugih, ali, svi
 su oni ista takva govna kao i ti. Da mu
 kažem da je kopirivno seme — kopiriv-
 no seme i da iz njega ne može da nikne
 karanfil?

... Kome ja uopšte da se vratim?... Ze-
 ni... Kada bih sada crko, preudala bi se
 začas i nekog drugog kretena isprućala
 na put sa belom kafom... Sinu?... Šta
 ću mu ja? Gospode, nikada ne bih po-
 verovala da je to tako smešno... tako be-
 do... tako blesavo... I ovo drvo je ne-
 koji sin... Pa? Raste li uz sukunju? Tre-
 ba li mu neki otac? Treba li?... Proči-
 tati sam vas!... Sve sam vas pročitao...
 (Viče izbezumljeno) Čujete li vi, drugari,
 čujete li ženo? I ovaj kamen bi zavleo
 na mom mestu a vas boli... E, pa i me-
 ne boli za vas, baš da znate! Ne idem
 ja odavde nikuda! Nećete me ponovo od-
 vesti u vašu smrdljivu varoš, pljujem ja
 na belu kafu i na tvoje noge... i na vas
 tamo, benzinske bube, i na vas pljujem...
 ... Nisam ja vaš... nisan ja ničiji...
 (Još jače) Podveliču vam tako da ćete se
 češati dok ste živi! (Upola u bunilu)

Šum... Ne, nije voda... Kamion... Oni
 su... (Viče) E, nećete me se dokopati...
 Ne. Kućkini sinovi... Nikada više... Tu
 gde sam došao pameti, tu sam i koren
 pustio! Tu... Ja ostajem!... A vi...
 U majčinu se nosite! Seme vam se iz-
 metnulo, ljudi ostali da bog da!

(Koraci. Stropot. Tišina. Monoto-
 ni šum vode)

VII

(Jutro. Zvuk motora. Kola koja
 skreću s drumu, treskanje. Glaso-
 vi)

SEF PARKA: Sajlu! Sajlu zakači, ti ta-
 mo! (Radniku kraj sebe) Možda spava u
 kabini... (Otvora vrata) Hej, Milane...
 Nema ga. Pa gde je, bogamu... (U me-
 duvreumenu pride i drugi radnik) Jesi li
 zakačio sajlu?

2. RADNIK: Jesam, šefe. A Milan, gde je
 Milan?
 SEF PARKA: Ne znam. (Nervozno) Eto,
 takvi su ljudi. Poveriš mu kamion, a on

... pitaj boga kuda je odlunjavao... Mog-
 li su sve razvući...

1. RADNIK: Ko da razvuče?
 SEF PARKA: Kako ko? Seljaci, kilpiane!
 Ne moj deda!

1. RADNIK: Da ga potražim?
 SEF PARKA: Pa dabome! Idi! Radi nešto!
 Ne zadržavaj!

2. RADNIK: Možda je tu negde. Možda je
 lego pod neko drvo, pa spava...
 SEF PARKA: Ma svi ste vi isti. Specija-
 listi za zabašavanje. (I-om radniku) Hej,
 ti! Kuda si zapeo?

1. RADNIK: Pa rekli ste mi da ga potra-
 žim. (Trgne se) A ko je ovaj što tu džo-
 nja? (Drma starca) Hej, matorli, šta tu
 radiš?

STARAC: Ostavi me na miru. Radim šta
 radim.
 1. RADNIK: Ali si se napeo... kao žaba!
 STARAC: Spavam. Pusti me.

1. RADNIK: Jesi li video nekog šofera?
 STARAC: Prolazili su neki ljudi...
 1. RADNIK: Briga me za tvoje ljude. Pi-
 tam za šofera.

STARAC: A kako izgleda taj tvoj šofer?
 Piše li mu na čelu: JA SAM SOFER?
 1. RADNIK: Stari, ne izmotavaš se. Ozbilj-
 no te pitam.

SEF PARKA: (Radniku) Hej, s kim ti to

ROBERT RAUSCHENBERG

tamo traubunjaš?
 1. RADNIK: (Vroćiši se) Ma, starelja ne-
 ki. Izigrava budalu.

SEF PARKA: E, ovo stvarno ne razumem.
 Pošalješ čoveka službeno, daš mu kam-
 ion u šake, a on kamion u stranu i put
 pod noge!

2. RADNIK: (Nesigurno) Možda je morao
 čovek...
 SEF PARKA: Ma šta morao! Zdimi u ne-
 ko selo, kurve juri, rakiju loče... Ko da
 ja ne znam vas šofere, radnike, svi ste
 isti!

2. RADNIK: (Ledeno ali gnevno) A kakvi
 smo mi to. Šefe, mi šoferi i... radnici?
 SEF PARKA: Alamunje! Eto kakvi ste!
 2. RADNIK: A vi kad Bosu prićvrljite po-
 sle dva, tamo iza kamiona...

SEF PARKA: Šta kažeš?
 1. RADNIK: (Preteći) Kaže, kad vi Bosu...
 SEF PARKA: (Uplašeno i ponirljivo) Do-
 bro, de... kakvi ste, kao babe. Ne sme
 čovek dve muške da vam kaže... Hajde,
 tražite tog vašeg pobratima!

(Koraci. Dozivanje: „Milane! Ej
 Milaneee!”)

SEF PARKA: (Zapali cigaretu. Pride star-
 ču) Šta je, stari? Čekaš koga?
 STARAC: Ne. Više ne čekam.

SEF PARKA: A čekao si?
 STARAC: Da. Čekao sam.

(Radnici se vraćaju)

1. RADNIK: Nema ga nigde, šefe!
 2. RADNIK: Kao da je u zemlju propao!
 SEF PARKA: (Podrugljivo i nervozno)
 Propao? Niste u stanju da ga nadete, to
 je... Mirzi vasa. Ma... Čovek uvek mora
 sve sam da uradi. (Krene) Idem ja. (Sta-
 ru) Stari, je li blizu selo?

STARAC: Kako se uzme. Ako žuriš... bli-
 zu je.
 SEF PARKA: A ako ne žurim, onda je da-
 leko, je li? I ti si čevčeka! (Sačeka) onda
 ... na koju stranu da krenem?

STARAC: Tvoja volja. Kud god kreneš,
 uvek ćeš stići do nekog sela.
 SEF PARKA: Ali, ja hoću do najbližeg!
 Razumeš? Za ostale me boli...

SEF PARKA: Razumem. Za ostala te boli.
 SEF PARKA: (Savladujući se) Čuj, stari!
 Da ti objasnim. Vidiš onaj kamion?

STARAC: Vidim.
 SEF PARKA: E, pa, taj kamion je vozio
 jedan naš šofer. Kamion je crko, a šo-
 fer...

STARAC: I on je...
 SEF PARKA: Ma nel Sofer je nekud zdi-
 mio umesto da nas sačeka. I ja sada ho-
 ću da saznam kuda je otišao.

STARAC: Otišao je bogu na istinu.
 SEF PARKA: (Preneraženo, ali sumnjiča-
 vo) Šta kažeš?

STARAC: Kažem: otišao je bogu na isti-
 nu.
 SEF PARKA: (Drekne) Gde?

STARAC: (Mirno) Gore.
 SEF PARKA: (Iznenovirano) Ti si lud!
 STARAC: Oče to od samoe.

1. RADNIK: Ma šefe, kog se davola maje-
 te s tim stareljom? Vidite da priča ko-
 ješta! Otkud čovek može biti negde (opa-
 naša starca) gore! (Starcu) Šta je on?

Gospod bog?
 STARAC: Nije, ali je gore.
 1. RADNIK: Gde gore?

STARAC: Eno na onom drvetu. (Smeje se
 suludo) Visi kao vočka! Čeka da ga uz-
 berete!

1. RADNIK: Ne lupetaj!
 2. RADNIK: (Porazeno) Ne lupeta stari.
 (Panično) Šefe... Milan... On je tamo
 ... on je stvarno tamo...

(Pausa. Muzički akcent)

SEF PARKA: Gde? Ljudi... Ti! Ti si ga
 ubio!
 STARAC: (Podrugljivo) Ja?... Kako?
 SEF PARKA: Ubio si ga, matora drtino!

STARAC: Pusti me... Šta si pomahnitao
 ... otkud ja... starac...

SEF PARKA: Ne znam... Ništa ne znam.
 (Izvan sebe, radnicima) Skidajte ga!
 Šta čekate?

(Radnici čute i ne pokrenu se.
 Duga tišina)
 SEF PARKA: (Sa osećanjem grize savesti
 i straha) Imali smo remont...

(Tišina)

SEF PARKA: Pa... šta je tu je! Nek mu
 je laka crna zemlja! (Radnicima, sivim
 već poslovnim, naredjujućim glasom) U-
 tovarite ga pa da krenemo...

2. RADNIK: (Muklo) Čekaj malo, šefe!
 Mrtve drugare ne vozimo po učinku!
 Starcu Čudno je to... znaš... ja mis-
 lim da bih... izdržao bih, majke mi. Ka-
 ko on to... tako...

STARAC: Eh, kako... Tako. Kao sveća.
 Dogorevao... dogorevao... Iz noći on je
 prebriao je misli... a možda sam mu i
 ja...

2. RADNIK: Šta ti?
 STARAC: Ne znam. Možda sam mu ukrao
 vatra pa zbog toga...

2. RADNIK: (Začudeno) Ukrao vatra? Ne
 razumem!...
 STARAC: Da. Ti ne razumeš...

(Tišina)

STARAC: (Uzdahne) Čekao je kolikao je
 mogao.
 SEF PARKA: (2-om radniku) Hajde, boga-
 mu, već jednom!

2. RADNIK: Evo... Zbogom stari!

(Starac ne odgovara. Čuje se hu-
 ktanje, koraci, nekoliko psokvi.
 Zatim tup šum kao kad se neki te-
 škii predmet vuče po ravnoj povr-
 šini. Zovek zalupljenih vrata)

SEF PARKA: Je li gotovo?
 1. RADNIK: Gotovo je, šefe!

SEF PARKA: Jesi li još jednom proverio
 sajlu?
 1. RADNIK: Stoji ko bog! Nema da bri-
 neš!

SEF PARKA: Penji se!

(Proradi motor. Jak zvuk koji
 postepeno slabije, pojačavajući se u
 sve slabijim varijacijama na oku-
 kama. Tandarni govođa, zatim
 ravnomerno zujanje koje se utiša-
 va. Muzika)